

1. DİĞER OMURGALI HAYVANLARA “YILAN, KUŞ” KARŞI ALINACAK ÖNLEMLER

Kemirgenler dışında yaşam alanlarında Yarasa, Kuş ve Yılanlarda bazen zararlı olarak değerlendirilmekte, halktan bu yönde şikâyetler alınabilmektedir. Özellikle belirtmek gerekirken burada mücadele yerleşke kemirgenleri olan Sıçanlar ve Ev fareleri üzerine yapılmaktadır. Diğer omurgalı hayvanların öldürülmesine yönelik uygulamalar YASAKTIR ve cezai hükümlülük gerektirir. Bu nedenle Yarasa, Kuş ve Yılan zararına karşı uzaklaştırıcı kovucu önlemler veya hayvanın yerleşkeden başka bir yere taşınması şeklinde önlemler geliştirilebilir.

Yarasa sorunu: Kuduz virüsü taşıdıkları için halkta ısırılma korkusu vardır ayrıca çatı kenarlarına tünemiş yoğun populasyonlar dışkı kirliliğine yola açabilirler. Türkiye’de 30’den fazla böcekci yarasa, 1 tür de meyve yarasası yaşar. Meyve yarasası Akdeniz sahil şeridinde bulunur ev ve otel kenarlarındaki meyve ağaçlarından meyve yemek için uçuşları sırasında sulu dışkıları binaların duvarlarına ve cam yüzeylere bırakarak kirliliğe yol açarlar, bu nedenle, eğer böyle bir sorundan şikâyet varsa binalara çok yakın yerlere meyve ağacı ekilmemelidir. Diğer yarasalar olan Microchiroptera alttakımı üyelerinin yoğun popülasyonları evlere yuvalandığı takdirde pencere pervazlarında dışkı birikintilerine neden olurlar, bu durumun engellenmesi için çatı kenarlarında açıklıklar poliüretan köpükle veya başka uygun malzeme ile kapatılıp bina içine yarasaların yuvalanmasının engellenmesi gerekir.

Kuş sorunu: Yerleşkelerde asidik dışkıları ile tarihi yapıların taşlarında aşında, otellerin restoranlarında gıdaların kontamine olmasına, parazitik ve bakteriyel kontaminasyona yol açabilirler. Bu tip sorunlara yol açma potansiyelinde olan yerleşke kuşları;

- Ev Serçesi (*Passer domesticus*)
- Kaya Güvercini (*Coloumba livia*)
- Kumru (*Streptopelia decaocto*, *S. senagalensis*)
- Saksagan (*Pica pica*)
- Karga (*Corvus spp*), türlerdir.

Önlemler;

- ❖ Yırtıcı kuş maketleri ve kaydedilmiş sesleri kuşları uzaklaştırmak için kullanılabilir
- ❖ Yerleşkelerde kuşlara mümkün olduğunca besin verilmemelidir,
- ❖ Açık restoranlar için ağ şeklinde fiziki bariyerler kullanılmalıdır,
- ❖ Kuş kovucu olarak kullanılan kimyasallar (bir tip üzüm çekirdeğinden üretilmiş, parfüm özellikli) bulunmakla birlikte ülkemizde kullanımına henüz izin verilmemiştir

Yılan sorunu: Türkiye’de Engerekler (*Vipera* ve *Montivipera*) türleri ile sadece güneydoğu Anadolu’da yayılış yapan Mısır çöl kobrası (*Walterinnesia aegyptia*) zehirli yılanlardır. Bunların zehirleri, proteolitik ve nörotoksik peptitleri içerir. Yerleşkelerde bulunmaları durumunda uygun yakalama aparatları ile yakalanıp yaşam alanı dışında bir yere bırakılmalı veya Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Doğa Koruma Milli Parklar yetkililerine teslim edilmelidir. Öldürülmeleri yasaktır. Yılanın gelmesi istenmeyen kırsal kesimlere yakın yerlerdeki mekanların etrafına (yazlık vs) repellent etki ettiği bilinen Naftalin + Sülfür “kükürt” karışımını şerit şeklinde dökülerek önlem alınabilir.

Yılan yakalama aparatı